

Strategie v oblasti bezpečnosti a prevence kriminality

Pracovní skupina pro bezpečnost

2012 - 2016



↑ **Poznámka:**

Pro logo použité na první straně strategie bylo využito hesla „Prevence se musí vyplatit“, jež využívá Odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR. Město Svitavy se tak identifikuje s metodikou tohoto orgánu, která byla zásadní pro vznik a směřování většiny preventivních aktivit ve Svitavách od roku 1998 do současnosti.

Obsah:

1. ÚVODEM – VÝZNAM A VYUŽITÍ STRATEGIE.....	3
2. ANALÝZA VÝCHOZÍ SITUACE V OBLASTI BEZPEČNOSTI A PREVENCE KRIMINALITY.....	4
2.1. ANALÝZA ÚDAJŮ O NÁPADU TRESTNÉ ČINNOSTI	4
2.1.1. <i>Kriminalita (přečiny i zločiny)</i>	4
2.1.2. <i>Pachatelé</i>	4
2.1.3. <i>Oběti</i>	4
2.1.1. <i>Vývoj přestupků</i>	5
<i>Poznámka: Údaje jsou v rámci indexů zaokrouhleny na celá čísla. Chyba! Záložka není definována.</i>	
2.2. ANALÝZA ZÁKLADNÍCH SOCIÁLNÍCH UKAZATELŮ	5
2.2.1. <i>Nezaměstnanost a sociální dávky</i>	5
2.2.2. <i>Vyloučené lokality na území města</i>	6
2.3. INSTITUCIONÁLNÍ ANALÝZA	8
2.4. SWOT ANALÝZA V OBLASTI BEZPEČNOSTI, VEŘEJNÉHO POŘÁDKU:	9
2.5. ANALÝZA PŘÍLEŽITOSTÍ A RIZIK V OBLASTI PREVENCE KRIMINALITY:	10
3. VIZE MĚSTA V OBLASTI BEZPEČNOSTI A PREVENCE KRIMINALITY.....	12
4. CÍLE A KONKRÉTNÍ OPATŘENÍ K JEJICH DOSAŽENÍ	12
5. REALIZACE STRATEGIE (NÁSTROJE K DOSAŽENÍ CÍLŮ)	15
5.1. OBLAST SOCIÁLNÍCH DEVIACÍ	15
5.2. NÁVRHY KONKRÉTNÍCH PROGRAMŮ	15
5.3. PROJEKTY PREVENCE	15
6. FINANČNÍ ZABEZPEČENÍ PREVENTIVNÍCH AKTIVIT	17
7. KONTROLA A VYHODNOCOVÁNÍ.....	17
7.1. VĚCNÁ KONTROLA	17
7.2. FINANČNÍ KONTROLA	18
8. ZÁVĚR.....	18

1. Úvodem – význam a využití strategie

Strategie v oblasti prevence kriminality ve Svitavách kontinuálně navazuje na předcházející období let 1998 – 2011, kdy bylo město Svitavy aktivně zapojeno do tzv. Komplexního součinnostního programu prevence kriminality na místní úrovni (dále jen KSP). Od roku 2005 nese tento program název „Partnerství“. Účast města v tomto programu vyplynula z velmi aktivní činnosti města Svitavy v oblasti bezpečnosti, iniciované politickou reprezentací města prakticky již od roku 1992, kdy město iniciovalo řadu preventivních opatření, projektů i programů, na které v dalším období navazovalo. V tomto roce byla ve městě zřízena městská policie, která se stala iniciátorem systematického preventivního působení ve Svitavách.

Pro oblast bezpečnosti byla klíčová zejména rozhodnutí městských zastupitelstev v jednotlivých volebních obdobích, pozitivní spolupráce zainteresovaných subjektů, činnost MP Svitavy, Policie ČR a dalších institucí. Nemalou zásluhu na vytváření podmínek v předmětné oblasti měl i osobní přístup vedoucích pracovníků města, policií, okresního soudu, státního zastupitelství a některých odborů MěÚ. V roce 1998 bylo zřízeno místo koordinátora prevence kriminality a vedoucí pracovníci výše uvedených subjektů uplatnili svůj vliv v komisi pro prevenci kriminality. Město Svitavy se od počátku řídilo metodikou Odboru prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR (dále jen OPK MV ČR), která vznikla jako výsledek vědeckého úkolu uloženého Institutu pro kriminologii a sociální prevenci při Ministerstvu spravedlnosti ČR (dále jen IKSP).

Po završení a vyhodnocení předchozího období (viz bod. 3) je základním cílem tohoto materiálu vytvořit dokument, který bude východiskem pro řešení situace v oblasti bezpečnosti a některých sociálních deviací ve Svitavách v období 2012 a dále. Tento dokument se stane součástí Rozvojového plánu města Svitavy.

Vytvořením strategie v předmětné oblasti vedení města pověřilo pracovní skupinu, v níž jsou zastoupeni vedoucí Územního odboru Policie ČR Svitavy, předseda Okresního soudu ve Svitavách, okresní státní zástupce, ředitel HZS Pardubického kraje, územního odboru ve Svitavách, velitel Městské policie Svitavy, vedoucí odboru pro projednávání přestupků MěÚ Svitavy, vedoucí Střediska PMS ve Svitavách (dále jen probační a mediační služba) a koordinátor prevence kriminality MěÚ Svitavy. Uvedená skupina je bezprostředně odpovědná za vytvoření této strategie. Na práci skupiny bude navazovat činnost komise pro prevenci kriminality (dále jen KPPK), která byla pro období 2012 a dále jmenována Radou města Svitavy. Většina členů pracovní skupiny pro „Strategii“ je současně členy KPPK.

Základním úkolem pracovní skupiny je aktualizovat dokument, na jehož základě se rozšíří podmínky pro rozvoj v uvedených oblastech. Dokument bude zpracován na základě analýzy s maximální snahou o srozumitelnost všem pracovníkům jednotlivých subjektů i běžným občanům města. Jednou ze základních podmínek bude jeho pravidelné vyhodnocování.

Pracovní skupina pro bezpečnost

2. Analýza výchozí situace v oblasti bezpečnosti a prevence kriminality

2.1. Analýza údajů o nápadu trestné činnosti

Město Svitavy připravuje každoročně na jednání rady a zastupitelstva města podrobnou zprávu, která komplexním způsobem analyzuje problematiku bezpečnosti a prevence sociálních deviací (mimo jiné i kriminality). Zpráva je pravidelně projednávána v měsíci březnu – dubnu za předchozí kalendářní rok. Součástí zprávy je detailní analýza o nápadu trestné činnosti na území města Svitavy i správního obvodu, zpráva městské policie, odboru pro projednávání přestupků a koordinátora prevence kriminality. Z jednotlivých materiálů jsou připravovány rovněž srovnávací přehledy pro veřejnost, z nichž občané i odborná veřejnost mohou získat srovnání o vývoji bezpečnosti a kriminality za několik let zpětně. Analytické údaje jsou doplněny rovněž o institucionální analýzu zahrnující mimo jiné podíl jednotlivých subjektů na realizaci programu prevence kriminality a podrobný rozbor programů, jednotlivých projektů a některých jednorázových opatření. Jedenkrát za 5 let město na téma prevence, ale i fungování samosprávy provádí hlubší sociologická šetření. Jednotlivé výstupy jsou uvedeny na webových stránkách:

Svitavy → Úřad → Bezpečnost → Prevence kriminality → Programy a projekty → 2010 ...

Poznámka:

Níže uvedené údaje v tabulkách jsou povinným minimem údajů doporučených ze strany OPK MV ČR¹. Komplexní analytické údaje za kalendářní rok 2011 budou k dispozici do konce února 2012.

2.1.1. Kriminalita (přečiny i zločiny)

Rok	Celkem	Násilná	Mravnostní	Majetková
2010	564	33	2	293
2011	531	39	8	293

2.1.2. Pachatelé

Rok	Věk 0-14 let	15-18 let	18 a více let	Recidivisté
2010	0	9	255	138
2011	8	15	243	147

2.1.3. Oběti

Rok	Děti (0-18 let)	Ženy	Osoby starší 60 let
2010	8	103	58
2011	3	98	48

¹ OPK MV ČR – Odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra České republiky

2.1.1. Vývoj přestupků

druh	počet obyvatel		přestupky – abs. počet			index na 10 tis. obyv.			změna 10-11 (%)
	k 31.12. 2011	změna proti roku 2010	rok 2010	k 31.12. 2011	změna 10-11	rok 2010	rok 2011	změna 10-11 (index)	
Proti veřejnému pořádku	17 110 - 154		165	139	26	95,6	81	14,4	15
Proti občanskému soužití			409	437	- 28	236,9	255	- 18,5	- 7,8
Proti majetku			858	802	56	497	469	28	5,7
Na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniami			30	21	9	17,4	12	5,1	29,4

2.2. Analýza základních sociálních ukazatelů

Poznámka:

Níže uvedené údaje v tabulkách jsou povinným minimem údajů doporučených ze strany OPK MV ČR² podle následujícího zadání – citováno doslovně z metodiky pro obce a města.

2.2.1. Nezaměstnanost a sociální dávky

V letech:	Počet nezaměstnaných – Svitavy (v %)	Počet uchazečů – Svitavy (počet osob)	Rozdíl v letech (v %/v počtu osob)	Index nezaměstnaných na 10 tis. obyvatel
2010	12,1	1 109	- 1% / - 96	642
2011	11,1	1 013		592

V letech:	Počet osob, jimž byly vyplaceny dávky hmotné nouze celkem/celkové náklady v Kč	Příspěvek na živobytí Počet osob/celkem Kč	Doplatek na bydlení Počet osob/celkem Kč	Mimořádná okamžitá pomoc Počet osob/celkem Kč	Index celkem vyplacených dávek hmotné nouze na 10 tis. obyvatel
2010	638 18 454 033	451 15 603 070	69 2 405 455	118 394 559	370
2011	662 22 259 168	475 19 658 971	78 2 247 496	109 352 701	387

² OPK MV ČR – Odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra České republiky

V letech:	Počet osob, jimž byly vyplaceny dávky státní sociální podpory Počet osob celkem/celkové náklady v Kč	Sociální příplatek Počet osob/celkem Kč	Příspěvek na bydlení Počet osob/celkem Kč	Index celkem vyplacených dávek státní sociální podpory na 10 tis. obyvatel
2010	54 345 139 930 422	6 994 13 221 269	4 891 10 821 965	31 479
2011	41 142 115 446 612	1 533 4 072 572	5 361 13 307 107	24 046

2.2.2. Vyloučené lokality na území města

V roce 2006 zadalo Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, Odbor řízení a pomoci z ESF³ a Oddělení řízení a implementace OP RLZ výzkum s názvem **Analýza sociálně vyloučených romských lokalit a komunit a absorpční kapacity subjektů působících v této oblasti**. Partnerem byla mimo jiné Rada vlády ČR pro záležitosti romské komunity. Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR. Realizátorem výzkumu byly následující organizace: GAC spol. s r. o.; Nová škola o. p. s. a externí výzkumníci pro realizaci terénních fází. Tato studie je mediálně označována jako tzv. Gabalova⁴ studie. Komplexní podklady jsou uvedeny na: http://www.esfcr.cz/mapa/int_CR.html

V rámci shora uvedené studie byly ve Svitavách předmětem zkoumání dvě tzv. vyloučené lokality. V obou případech se jedná o lokality romské. Níže uvedený text je aktualizovaným textem původní studie.

1. Svitavy – Lačnov; 2. Svitavy - Lány

Stručná charakteristika lokalit:

1. Svitavy - Lačnov

Odhad počtu romských obyvatel lokality: 25

Typ lokality, míra prostorového vyloučení

Objekt (budova někdejšího statku č.p 81) se nachází na konci předměstské části obce, v okolí stojí rodinné domky. Sociálně nevyločení bydlí v bezprostředním sousedství. Základní občanská vybavenost je v dosahu cca 40 minut chůze v centru města.

³ ESF – Evropské strukturální fondy

⁴ PhDr. Ivan Gabal (* 15. ledna 1951 Praha) je český sociolog a jeden ze zakladatelů Občanského fóra v roce 1989. Vystudoval sociologii na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. V letech 1976–1990 pracoval v Ústavu pro filosofii a sociologii ČSAV. Během Sametové revoluce v listopadu 1989 se stal jedním ze zakladatelů Občanského fóra. Později byl členem rady OF a v roce 1990 vedoucím volební kampaně OF. V letech 1991–1992 pracoval jako vedoucí oddělení politické analýzy Kanceláře prezidenta republiky. V roce 1992 byl vedoucím volební kampaně Občanského hnutí. Od roku 1994 je výkonným ředitelem společnosti Gabal Analysis Consulting.– následně GAC spol. s.r.o.

Vznik a vývoj lokality, aktuální situace v lokalitě

Lokalitu tvoří budova někdejšího statku, která byla v roce 2001 přestavěna na byty pro sociálně slabé občany. Lokalita vznikla částečně sestěhováním a částečně jako řešení chybějícího bydlení pro obyvatelky azylového domu pro matky s dětmi.

Formy zabezpečení obživy

Všichni obyvatelé jsou závislí na sociálních dávkách. Část dospělých obyvatel lokality využívá institutu veřejné služby – pracují převážně pro potřeby ZŠ a MŠ Lačnov.

Sociálně problémové jevy

Lichva se vyskytuje ojediněle, problémem je zadlužování u firem půjčujících na vysoký úrok nebo nadměrná spotřeba rodiny, která neodpovídá možnostem jednotlivých rodin ve vztahu k vypláceným dávkám.

Institucionální zajištění, aktivity NNO

Od roku 2003 je zřízena pozice romského poradce, je zajištěna kurátorem pro mládež a pro sociálně nepřizpůsobivé osoby. V lokalitě působilo občanské sdružení Čavoro, které organizovalo volnočasové aktivity pro děti a kulturní aktivity. Do 31.12.2011 sídlilo v objektu bývalé továrny (Fabrika Svitavy) – nově zrekonstruovaná budova, ve které sídlí významná část organizací poskytujících sociální nebo volnočasové služby na území města Svitavy orientované na práci s dětmi. Občanské sdružení Salvia poskytuje sociálně vyloučeným obyvatelům romských lokalit poradenství a sociální asistenci u dětí a v případě potřeby dopravu dětí do školských zařízení. Oporou pro obyvatele vyloučené lokality v Lačnově je činnost Základní a mateřské školy Svitavy – Lačnov, která využívá program tzv. inkluzivního vzdělávání a současně ve spolupráci s městem realizuje od roku 2010 projekt Partnerství bez předsudků. Cílem projektu je získání základních sociálních dovedností, vztah ke vzdělání a úcta k práci. Projekt je průběžně financován z OPVK, oblast podpory 1.2 a 1.3. Projekt navazuje na školní program Škola pro život financovaný rovněž z OPVK, oblast podpory 1.1.

2. Svitavy - Lány

Odhad počtu romských obyvatel lokality: 26 - 50

Typ lokality, míra prostorového vyloučení

Jedná se o jeden přízemní dům o čtyřech vchodech a jeden samostatně stojící rodinný dům (v bezprostředním sousedství) v běžné zástavbě. Objekty se nacházejí na konci sídliště. Sociálně nevyloučení bydlí v bezprostředním sousedství. Základní občanská vybavenost je v dosahu cca 15 minut chůze.

Vznik a vývoj lokality, aktuální situace v lokalitě

Lokalita vzniklá řízeným sestěhováním z domů v majetku města, které obyvatelé poškodili nad míru vyhovující dalším možnostem jejich ubytování. Lokalita má spíše charakter lokality ohrožené sociálním vyloučením.

Formy zabezpečení obživy

Většina obyvatel je závislá na sociálních dávkách. Někteří příležitostně pracují „načerno“, nebo chodí na legální brigády, další si přivydělávají sběrem železného šrotu a „chovem“ domácích zvířat.

Sociálně problémové jevy

V lokalitě nebyly zaznamenány významné problémové jevy, na významu však nabírá zadlužování u firem půjčujících na vysoký úrok a lichva.

Institucionální zajištění, aktivity NNO

Od roku 2002 je zřízena pozice romského poradce, je zajištěna kurátorem pro mládež a pro sociálně nepřizpůsobivé osoby. V lokalitě působilo občanské sdružení Čavoro, které organizovalo volnočasové aktivity pro děti a kulturní aktivity. Sídlo v objektu bývalé továrny (Fabrika Svitavy). Občanské sdružení Salvia poskytuje sociálně vyloučeným obyvatelům romských lokalit poradenství a sociální asistenci u dětí.

Obyvatelé této lokality prozatím nejsou součástí tzv. projektového působení prostřednictvím konkrétního programu nebo projektu. Město Svitavy se ve spolupráci s krajem připravuje na vznik terénní sociální práce, která by měla postupně obyvatele začlenit do realizace shora uvedených projektů nebo vytvořit projektové možnosti zcela nové.

2.3. Institucionální analýza

Cílem institucionální analýzy je podle metodiky OPK MV ČR získat přehled a provést vyhodnocení dosavadních aktivit orgánů státní správy, samosprávy, nestátních neziskových organizací a dalších institucí působících v oblasti sociální a situační prevence⁵ s důrazem na prevenci na sekundární a terciární⁶ úrovni.

Na úrovni města Svitavy je zpracováno a průběžně aktualizováno několik materiálů, jež mapují z dlouhodobého pohledu existenci organizací, jejich úkoly, možnosti, opatření, projekty a programy zaměřené do oblasti bezpečnosti a prevence kriminality. Součástí jsou základní kontakty na vedoucí představitele jednotlivých organizací, případně pracovníky klíčových služeb ve vztahu k řešené problematice. S ohledem na 14 let realizace programu prevence kriminality na místní úrovni však tyto materiály zobrazují pouze základní přehled o existenci jednotlivých subjektů a jejich postavení. Míra zapojení jednotlivých organizací je do hloubky předmětem každoroční Zprávy o realizaci programu prevence na území města Svitavy (za daný kalendářní rok), kde jsou kromě jednotlivých úkolů zveřejňovány i společně realizované programy, projekty nebo významná opatření. Hodnocení je uveřejněno na webových stránkách města Svitavy.

Svitavy → Úřad → Bezpečnost → Prevence kriminality → Programy a projekty → 2010 ...

Samostatnou kapitolu institucionální analýzy tvoří problematika trestné činnosti dětí a mládeže, která je obsažena v příloze č. 1. Analýza mapuje současně i postavení a procesy vzájemné spolupráce.

^{5/} Jedná se v podstatě o audit subjektů, činností a služeb v této oblasti, při jehož zpracování je možné s výhodou využít podkladů pro komunitní plány měst.

^{6/} Sekundární prevence je zaměřena na rizikové skupiny osob, u nichž je zvýšená pravděpodobnost, že se stanou pachateli nebo oběťmi trestné činnosti (specializovaná sociální péče), na sociálně patologické jevy (např. vandalismus, šikana, záškoláctví, povalečství, rasové konflikty apod.) a na příčiny kriminogenních situací (dlouhodobá nezaměstnanost, sociální chudoba apod.). Terciární prevence se soustřeďuje na kriminálně narušené jedince a na prokriminální sociální prostředí.

2.4.SWOT analýza v oblasti bezpečnosti, veřejného pořádku:

Silné stránky:

- Pozitivní vývoj v objasněnosti trestné činnosti
- Komplexní program a systémové působení v oblasti prevence kriminality
- Systémové a technické propojení subjektů v oblasti bezpečnosti i prevence
- Ucelený systém nástrojů na řešení problematiky veřejného pořádku
- Stabilizovaný tým pro řešení oblasti veřejného pořádku
- Relativní spokojenost občanů s prací policejních složek
- Působení a zázemí profesionálního hasičského záchranného sboru ve městě v oblasti požární prevence a ochrany a výchovy obyvatelstva
- Profesionální činnost dobrovolného hasičského sboru města Svitavy v řadě oblastí
- Realizace obecně prospěšných prací, dalších alternativních trestů a veřejné služby
- Uzavření a neformální naplňování koordinační dohody města a Policie ČR
- Existence, složení a činnost KPPK a koordinátora prevence kriminality
- Vytvoření vazby s jednotlivými správními subjekty dotčenými problematikou v rámci MP, MěÚ apod.
- Nadstandardní spolupráce PČR a MP v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku

Příležitosti:

- Podmínky vytvořené managementem města i dalších zapojených subjektů v dané oblasti (policie, soud, SZ, PMS...)
- Kvalitní technické a provozní zázemí jednotlivých subjektů s možností dalšího rozšiřování
- Systematická komunikace s občany prostřednictvím specifických nástrojů (vysílání CMS, Naše město...)
- Možnost navázat na systém komunikace s občany s cílem přesvědčit je o smysluplnosti jednotlivých kroků v dané oblasti
- Přesvědčit jednotlivé pracovníky subjektů zainteresovaných do této problematiky o výhodnosti systémového a společného postupu
- Využít možností KPPK k okamžitému řešení závažných problémů
- Motivovat a podpořit organizace neziskového sektoru v zapojení do realizace programů v oblasti prevence kriminality (primární, sekundární, terciální)
- Vyšší zapojení občanů k zajištění vlastního majetku i sousedské pomoci
- Využití stávajících právních nástrojů k eliminaci jevů souvisejících s protiprávní činností (alkohol, automaty, provozní doba některých zařízení apod.)
- „Rizikovitost“ města a s ní související možnosti k předložení žádostí na podporu projektů z OPK MV ČR

Slabé stránky:

- Legislativní neprovázanost zapojených subjektů
- Nevyhraněnost bezpečnostní koncepce státu ve vztahu k obcím (nejasnosti v úloze a odpovědnosti jednotlivých složek)
- Omezování výdajů na zajištění bezpečnosti (snižování početního stavu u PČR i HZS)
- Problematické zapojení neziskového sektoru do preventivních programů s ohledem na motivaci a úroveň práce některých subjektů
- Celkový nárůst sociálních deviací (užívání drog apod.)
- Rezignace některých sociálních vrstev na dodržování pravidel ve společnosti
- Marginalizace některých sociálních problémů (bezdomovectví, chudoba apod.) a snahy o krátkodobá řešení především represivního charakteru
- Upřednostňování negativních zpráv v médiích
- Neefektivita některých trestů, sankcí a opatření
- Zastarávání technického vybavení
- Negativní trendy ve výchovném působení rodiny v řadě oblastí (omlouvání deliktů dětí...)
- Absence minimální pomoci pro širší skupinu bezdomovců

Rizika:

- Celkové zhoršení společenského klimatu
- Přenášení odpovědnosti státu na obce bez příslušných nástrojů a financí k řešení
- Formalismus ve vnímání některých projektů odpovědnými pracovníky
- Relativně vysoká finanční náročnost z hlediska provozních nákladů u řady projektů
- Zkratkovitost v informování občanů o bezpečnostních otázkách v médiích
- Vstup zájmů politického a soukromého sektoru do problematiky bezpečnosti
- Možná korupce u jednotlivých subjektů
- Komplikovanost výkonu alternativních trestů u mladistvých pachatelů a práce s osobami mladšími 15 let, které se dopustily činu jinak trestného
- Neprofesionalita a nízká motivace některých pracovníků
- Nízké sankce a nedostatečná opatření, zvláště při opakovaných deliktech
- Nejednotný přístup k aplikaci práva
- Zhoršení situace ve vyloučených lokalitách

2.5. Analýza příležitostí a rizik v oblasti prevence kriminality:

Shrnutí nejvýznamnějších příležitostí a rizik v rámci realizace KSP v letech 1998 – 2011

1. Oblast situační prevence:

Příležitosti

- Dobrá spolupráce orgánů činných v trestním řízení a PMS⁷
- Dlouhodobé vytváření dobrých podmínek pro spolupráci MP a jednotlivých složek PČR a vytváření možností pro další odhalování veřejnoprávních deliktů
- Pilotní projekty v oblasti situační prevence
- Předcházení trestné činnosti (zejména majetkové a násilné – páchané na veřejných prostranstvích)
- Schopnost členů KPPK podílet se na územním plánování nebo projektových úpravách ve vztahu k bezpečnosti a ochraně majetku na významných budovách, komunikacích nebo dalších prvcích na území města

Rizika:

- Provozní náklady některých projektů
- Zastarávání technického vybavení
- Provozně-technická náročnost některých projektů
- Vytvoření případného tlaku na užívání preventivních zařízení jako výhradně represivních nástrojů (zařízení na měření rychlosti, mobilní kamerový systém apod.)
- Nedůslednost při řešení opakující se drobné kriminality

2. Oblast sociální prevence:

Příležitosti:

- Dobré podmínky pro nestátní neziskové subjekty poskytující sociální služby ve Svitavách (Charita, Salvia, Krizové centrum J. J. Pestalozziho, OS ČČK, Mateřské a rodinné centrum Krůček apod.)
- Spolupráce s krajskou koordinátorkou prevence kriminality a prevence závislosti
- Rozvíjející se spolupráce s občanskými sdruženími poskytujícími sociální služby pro město Svitavy - OS Bonanza, OS Květná zahrada, Centrum J. J. Pestalozziho, MC Krůček a možnost spolupráce i s dalšími občanskými sdruženími
- Stabilizace profesionálního týmu pracovníků v oblasti sociálních deviací
- Existence azylových zařízení na území města
- Existence a rozvoj projektu SVI
- Existence vlastních programů v oblasti sociální a protidrogové prevence
- Existence vlastních programů v oblasti sociální prevence pro školy a školská zařízení a pro občanská sdružení
- Zlepšující se podmínky pro využití volného času dětí a mládeže ve Svitavách
- Praktický dopad významných projektů v sociální oblasti: Skatepark, víceúčelové hřiště Svitavy – Lačnov
- Snižování latence v oblasti zneužívání nelegálních návykových látek

Rizika:

- Nestabilita finančního zabezpečení nestátních neziskových subjektů poskytujících sociální služby
- Problematické vyhodnocování dopadů sociálních projektů
- Dlouhodobý pobyt klientů v azylových zařízeních a absence navazujících aktivit pro tyto klienty
- Minimální možnosti v motivování klíčových pracovníků nestátního neziskového sektoru
- Absence dobrovolníků při realizaci projektů sociální prevence
- Marginalizace některých problémů „sociálně nepřizpůsobivých“ občanů
- Minimální schopnosti příslušníků romských občanských sdružení navrhnout, předkládat a administrovat projekty
- Absence většího počtu sociálních nebo výchovných bytů pro nepřizpůsobivé občany rozmístěných do více lokalit na území celého města
- Neočekávané změny podmínek se vztahem ke vzniku kriminality a sociálních deviací (přistěhovalci, uprchlíci, zahraniční zaměstnanci...)
- Absence vlastních zařízení pro řešení problematiky návykových látek a drog

⁷ PMS – Probační a mediační služba ČR

- Při změně modelu sociální práce v ČR (přechod sociálních pracovníků na ÚP) prostor pro řešení specifických sociálních problémů komunity

(především ve vztahu k oblasti terciální prevence)

- Malé zapojení odborníků z oblasti zdravotnictví do řešení problematiky návykových látek a drog
- Absence programů v oblasti terciální prevence zaměřených na práci s delikventy

3. Oblast informování občanů:

Příležitosti:

- Systematická komunikace s občany prostřednictvím sociologických šetření
- Pravidelné rubriky věnované bezpečnosti a prevenci sociálních deviací v Našem městě
- Pravidelné informování o programech, projektech i opatřeních ve vysílání studia CMS
- Vlastní prezentační interaktivní materiály (DVD mapující vývoj prevence ve Svitavách)
- Pravidelné tiskové zprávy PČR
- Komplexní nabídka a navazující přednášková činnost členů KPPK v oblasti práva, kriminality a sociálních deviací
- Prezentace činnosti KPPK i dalších partnerů na webu města Svitavy
- Zapojení bezpečnostních složek i KPPK do pravidelných tiskových konferencí města Svitavy
- Do budoucna možnost vytváření vlastních interaktivních metodických materiálů (videopořadů zaměřených na jednotlivé sociální deviace)

Rizika:

- Při komunikaci a informování občanů přílišná orientace na věcnou, případně technickou stránku s nedostatečným vysvětlením důvodů zasazených do širšího rámce činnosti v oblasti prevence sociálních deviací
- Zaměření pouze na některé cílové skupiny
- Stabilizace poradenství pro oběti trestné činnosti (zvláště pak domácího násilí nebo šikany)
- V rámci programu přednášek a besed v oblasti prevence před užíváním návykových látek absence komunikace s rodiči
- Omezení podmínek pro umístění aktualit z činnosti MP Svitavy a prevence na webu města

Všeobecné faktory ovlivňující oblast sociálních deviací:

Příležitosti:

- Kvalitní tým spolupracujících odborníků odpovědných za řešení dané oblasti (KPPK)
- Zařazení oblasti bezpečnosti a prevence kriminality do připravovaného Rozvojového plánu města Svitavy

Rizika:

- Rostoucí náročnost administrace spojené s programy a projekty ve vztahu k poskytovatelům dotací (MV ČR, MPSV, KÚ apod.)
- Omezené finanční prostředky

3. Vize města v oblasti bezpečnosti a prevence kriminality

Svitavy městem:

1. bezpečným pro občany i návštěvníky
2. kde bezpečnost a prevence je věcí všech občanů
3. výchovy k odpovědnosti a úcty ke spravedlnosti i právu
4. spolupráce institucí se vztahem k bezpečnosti a prevenci kriminality
5. důvěryhodné, otevřené a profesionální policie zapojené do systému na místní, regionální i celostátní úrovni
6. minimalizujícím podmínky pro vznik sociálních deviací

4. Cíle a konkrétní opatření k jejich dosažení

Jednotlivé vize města v oblasti bezpečnosti a prevence sociálních deviací jsou do hlavních i dílčích cílů (v odrážkách) promítnuty takto:

Svitavy:

1. městem bezpečným pro občany i návštěvníky

Číslo cíle	Konkrétní naplnění vize v cílech	Odpovídá
C1	<ul style="list-style-type: none">▪ prosazení podmínek pro snižování příležitostí pro páchaní veřejnoprávních deliktů,<ul style="list-style-type: none">▪ <i>důsledně podřizovat plánování služeb okrskové působnosti policistů (v návaznosti na kriminogenní lokality)</i>▪ <i>důsledně využívat technických možností pro situační působení (MKS, video, audio, radar, PCO apod.)</i>	Všechny zapojené subjekty
C2	<ul style="list-style-type: none">▪ řešení latentní kriminality,<ul style="list-style-type: none">▪ <i>nasazovat policisty v okrscích v jednočlenných pěších hlídkách, tímto způsobem pokrývat větší území města a důsledně reagovat na podněty občanů</i>	PČR
C3	<ul style="list-style-type: none">▪ začlenit situační prevenci jako součást územního i urbanistického plánu města,<ul style="list-style-type: none">▪ <i>do nově připravovaných projektů budou zahrnuty prvky situační prevence a další bezpečnostní prvky</i>	Orgány města
C4	<ul style="list-style-type: none">▪ motivovat ke zvyšování objasňenosti trestných činů a přestupků,<ul style="list-style-type: none">▪ <i>přenášet preventivní úkoly na jednotlivé policisty jako součást jejich každodenní činnosti</i>▪ <i>vytvářet prostor pro dlouhodobější systematickou preventivní práci ve svěřeném území (rajonu)</i>	PČR, MP,

2. městem, kde bezpečnost a prevence je věcí všech občanů

C5	<ul style="list-style-type: none">▪ přesvědčit občany o nutnosti vlastní aktivní ochrany proti kriminalitě,<ul style="list-style-type: none">▪ <i>pravidelné rubriky v Našem městě</i>▪ <i>webové stránky se základním poradenstvím při ochraně osob a jejich majetku</i>	KPPK
C6	<ul style="list-style-type: none">▪ přesvědčit občany, že jejich zapojení je pro bezpečnost v komunitě v jejich vlastním zájmu,<ul style="list-style-type: none">▪ <i>přednášky, besedy, výstavy, dny s IZS, pravidelné pořady ve vysílání televize CMS a podpora specifických projektů (Krimistop apod.)</i>▪ <i>články v tisku – požární prevence pro obyvatele bytových domů</i>▪ <i>příručky pro občany - jak se chovat při mimořádných událostech</i>▪ <i>pravidelná školení starostů obcí pořádaná HZS ČR</i>	KPPK a zapojené subjekty
C7	<ul style="list-style-type: none">▪ podpora všech forem otevřené komunikace s občany v předmětné oblasti,<ul style="list-style-type: none">▪ <i>posílit důraz na schopnost komunikace</i>▪ <i>přenést část sdělovacích kompetencí mluvčích na jednotlivé policisty (zejména s územní odpovědností)</i>	Všechny zapojené subjekty
C8	<ul style="list-style-type: none">▪ objektivně a vyváženě informovat občany o předmětné oblasti,	PČR a orgány města prostřednictvím pověřených pracovníků

3. městem výchovy k odpovědnosti a úcty ke spravedlnosti i právu

C9	<ul style="list-style-type: none">▪ přispět k vytvoření rychlé a transparentní justice<ul style="list-style-type: none">▪ <i>Udržení dosavadní kvality a rychlosti řízení před soudem</i>▪ <i>Využívání činností směřujících k urovnání konfliktního stavu (mediací) a alternativních postupů v trestním řízení</i>	OSZ, Okresní soud, PMS
C10	<ul style="list-style-type: none">▪ výchovou vytvářet právní vědomí všech vrstev obyvatel, zejména mládeže,<ul style="list-style-type: none">▪ <i>Pravidelně aktualizovat nabídku pro jednotlivé věkové skupiny v oblasti právního vědomí</i>▪ <i>Každoročně pořádat soutěž „Právo na každý den“ pro všechny základní a střední školy</i>	KPPK, OSZ, Okresní soud, PMS
C11	<ul style="list-style-type: none">▪ přispět k vytvoření protikorupčního prostředí,<ul style="list-style-type: none">▪ <i>V rámci hlídkové služby policistů i strážníků zajistit technickými prostředky průkaznost jednání s občany</i>	Všechny subjekty
C12	<ul style="list-style-type: none">▪ prosazovat prvky restorativní justice,<ul style="list-style-type: none">▪ <i>Zachovat výkon provádění obecně prospěšných prací a veřejné služby</i>	OSZ, Okresní soud, PMS
C13	<ul style="list-style-type: none">▪ přispívat ke zvýšení prestiže všech orgánů justice,<ul style="list-style-type: none">▪ <i>Pravidelně organizovat dny otevřených dveří na okresním soudě</i>	Okresní soud,

4. městem spolupráce institucí se vztahem k bezpečnosti a prevenci kriminality

C14	<ul style="list-style-type: none">▪ prostředím pro systémové řešení předmětné oblasti je KPPK	KPPK
C15	<ul style="list-style-type: none">▪ vytvořit odpovídající podmínky pro zapojení co největšího počtu subjektů z tzv. nestátního neziskového sektoru k řešení problematiky kriminality a dalších sociálních deviací,<ul style="list-style-type: none">▪ <i>Stabilizovat finanční prostředky v rámci programu OS v oblasti prevence kriminality</i>▪ <i>Podporovat vznik programu pro delikventy v oblasti terciální prevence</i>	KPPK

5. městem důvěryhodné, otevřené a profesionální policie zapojené do systému na místní, regionální i celostátní úrovni

- | | | |
|------------|--|-------------------------|
| C16 | <ul style="list-style-type: none">▪ pokračovat ve vytvoření podmínek pro pravidelnou, systémovou a nepřetržitou spolupráci mezi policisty a strážníky včetně jejího pravidelného vyhodnocování,<ul style="list-style-type: none">▪ <i>Uskutečňovat pravidelná pracovní setkání „vedoucích“ policistů, strážníků, dalších pracovníků v bezpečnosti, řešit a vyhodnocovat aktuální stav ve svěřené oblasti</i>▪ <i>Každého jednotlivce hodnotit i podle výsledků ve vyhledávací, objasňovací a preventivní činnosti</i> | PČR, MP a město Svitavy |
| C17 | <ul style="list-style-type: none">▪ vytvořit a naplňovat standardy pro specifické činnosti policejních složek<ul style="list-style-type: none">▪ <i>V oblasti ochrany života, zdraví a majetku, v oblasti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, v oblasti místních záležitostí veřejného pořádku a speciálních činností</i> | PČR, MP |
| C18 | <ul style="list-style-type: none">▪ vyžadovat podrobné plánování vybraných činností (se zřetelem na aktuální kriminogenní problémy v lokalitě) a sledovat dlouhodobou výkonnost přijatých opatření | PČR |
| C19 | <ul style="list-style-type: none">▪ odhalovat chyby ve vzájemné komunikaci a komunikaci s občany<ul style="list-style-type: none">▪ <i>Omezit převažující orientaci na konflikt</i> | PČR, MP |

6. městem minimalizujícím podmínky pro vznik sociálních deviací

- | | | |
|------------|--|--------------------------------------|
| C20 | <ul style="list-style-type: none">▪ prosazovat proaktivní přístup k řešení problematiky závislostí v rovině primární i sekundární prevence,<ul style="list-style-type: none">▪ <i>Zachovat pro rodiče využívání testů na nelegální návykové látky a jejich nízkoprahovou distribuci</i>▪ <i>Zachovat možnost testování na přítomnost návykových látek ve zdravotnickém zařízení</i> | Orgány města, KPPK, OSVZ MěÚ Svitavy |
| C21 | <ul style="list-style-type: none">▪ stabilizovat systém v oblasti sekundární a terciální protidrogové prevence<ul style="list-style-type: none">▪ <i>Spolupracovat dlouhodobě s konkrétním a stabilním partnerem při zajištění sekundární a terciální prevence</i> | |
| C22 | <ul style="list-style-type: none">▪ podpořit vytváření systému pomoci obětem trestných činů a domácího násilí,<ul style="list-style-type: none">▪ <i>Iniciovat přednášky předních odborníků v daných oblastech pro laickou i odbornou veřejnost</i>▪ <i>Zajistit poradenství na webových stránkách města</i>▪ <i>Podporovat specifické projekty v oblasti viktimní prevence</i> | |
| C23 | <ul style="list-style-type: none">▪ podporovat smysluplné aktivity směřované k řešení problematiky národnostních menšin a etnických skupin na území města,<ul style="list-style-type: none">▪ <i>Finančně i organizačně přispívat na konkrétní projekty</i> | |
| C24 | <ul style="list-style-type: none">▪ vytvářet podmínky pro aktivní využití volného času dětí a mládeže, | Orgány města a KPPK |
| C25 | <ul style="list-style-type: none">▪ vytvářet podmínky pro subjekty podílející se na řešení problematiky delikventní mládeže,<ul style="list-style-type: none">▪ <i>Prakticky rozvíjet fungování programu SVI s orientací na řešení konkrétních případů a navazujících aktivit (opatření, projektů i programů zaměřených na děti s projevy predelikventního nebo delikventního chování).</i>▪ <i>Podpořit vznik programů pro delikventní děti a mládež</i> | KPPK, OSVZ MěÚ Svitavy |

Poznámka: Číslování jednotlivých cílů je ve strategii provedeno z důvodu jejich dalšího rozpracování do konkrétních programů, projektů, ale zejména opatření a úkolů v materiálech, které budou navazovat na strategii.

5. Realizace strategie (nástroje k dosažení cílů)

Jednotlivé vize a v nich obsažené cíle (C1 – C25) budou postupně v průběhu let 2012 - 2016 dále realizovány prostřednictvím dlouhodobých, střednědobých a krátkodobých úkolů a opatření v oblasti bezpečnosti a konkrétních programů (projektů) a opatření v oblasti sociálních deviací, zejména prevence kriminality. Řešení úkolů je konkrétní věcí a odpovědností jednotlivých představitelů shora uvedených subjektů. Jednou z možností spolupráce na úkolech v oblasti bezpečnosti může být iniciování věci uvnitř i vně KPPK. Programy prevence sociálních deviací budou vytvářeny prostřednictvím KPPK, zejména s ohledem na jejich organizační náročnost a souvislosti, které se týkají jejich financování. Tento mechanismus zahrnuje i rychlé reakce na nově vznikající problémy v komunitě, související zejména s náhlými změnami ve společnosti.

Plnění dlouhodobých úkolů lze zajistit prostřednictvím konkrétních projektů, které budou součástí níže uvedeného programu prevence kriminality, ale v oblasti bezpečnosti budou plněny zejména prostřednictvím konkrétních opatření (nařízení, úkolů) ukládaných odpovědnými osobami v rámci jejich povinností a oprávnění.

5.1. Oblast sociálních deviací

Jedná se zejména o zapojení do programů na centrální úrovni, regionální úrovni a především o vytváření vlastních programů v rámci města Svitavy.

5.2. Návrhy konkrétních programů

<i>Název programu</i>	<i>Realizátor</i>
Program „Partnerství“ (celostátní program iniciovaný OPK MV ČR) realizovaný ve spolupráci s Pardubickým krajem	KPPP
Program podpory projektů občanských sdružení v oblasti prevence kriminality (se zaměřením na rizikové skupiny)	KPPK
Program podpory projektů školských zařízení v oblasti prevence kriminality a využití volného času dětí a mládeže	KPPK
Program „Právo na každý den“	KPPK
Program kontroly výkonu trestů obecně prospěšných prací (zejména formou konkrétní kontroly uložených prací)	PMS, MP, MěÚ, TSMS
Program podpory institutu Veřejné služby	Město Svitavy

5.3. Projekty prevence

<i>Oblast</i>	<i>Název projektu (opatření)</i>	<i>Realizátor</i>
Situační prevence	<ul style="list-style-type: none">▪ Zachování minimálně stávajícího stavu MKS▪ Zachování minimálně stávajícího stavu PCO▪ Podpora projektu Krimistop▪ Pokračování v projektu „Někdo je za dvěma“▪ Zachování možnosti připojení handicapovaných a imobilních občanů k PCO na MP	MP Svitavy MP Svitavy Město Svitavy

Sociální prevence	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Výslechová místnost (na ÚO PČR Svitavy) ▪ Podpora činnosti Krizového centra J. J. Pestalozziho (především s ohledem na tzv. finančně-právní poradenství) ▪ Podpora činností OS Bonanza (nizkoprahového zařízení pro děti a mládež, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi – Mentorská asistence) ▪ Zřízení „denní“ místnosti pro „bezdomovce“ a podmínky pro individuální pomoc jednotlivcům ▪ Sociální práce ve vyloučených lokalitách ▪ Výcvikové byty pro matky a osoby blízké věku mladistvých, jež se vrací ze zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy ▪ Podpora sociálního podnikání pro OS – např. sociální „firmy“ Květná zahrada ▪ Vyškolení městského mediátora a facilitátora směřující k nerepresivnímu řešení sporů jednotlivců nebo skupin. ▪ Rozvoj SVI především s ohledem na konkrétní programy zaměřené na přímou práci s predeliktivy a deliktivy. Záměrem je maximální možné provázání projektů nebo programů OS Bonanza, KC Pestalozziho a PPP 	KPPK, OSPOD a uvedená sdružení.
Viktinní prevence (informování občanů)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Články Naše město ▪ Webové stránky prevence + partneři ▪ Vlastní videopořady se zaměřením na určené priority (domácí násilí, oběti trestné činnosti, návykové látky, seniři, majetková TČ apod.) ▪ Vzdělávací portál MěÚ Svitavy a jeho využití pro propagaci prevence a vzdělávání ▪ Pravidelná prezentace činnosti v rámci Dne s IZS 	MěÚ, MP a jednotlivé složky IZS
Protidrogová prevence		
Primární	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poradenství - webová poradna prostřednictvím OS LAXUS (drogové závislosti ve vztahu k nelegálním drogám), KLUS (alkoholové závislosti, kouření, oběti trestných činů, apod.) 	KPPK a OS Laxus
Sekundární	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Testy na návykové látky – prostřednictvím OSVZ MěÚ 	KPPK a OSPOD
Terciální	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Terénní služby realizované ve spolupráci s partnery (NemSY, LAXUS apod.) – cílová frekvence – 1x týdně po celý den ▪ Pravidelné ambulantní služby pro experimentátory, uživatele a rodinné příslušníky (cílová frekvence a rozsah ambulance 1x týdně ve stálých prostorách po dobu min. 4 hodin) 	KPPK a OS Laxus

Poznámka k projektům ostatních skupin:

Do návrhů konkrétních projektů v dalších oblastech rozvojového plánu města (výstavba, územní plánování, životní prostředí, kultura, cestovní ruch apod.) je třeba primárně zahrnovat tzv. bezpečnostní prvky ve vztahu zejména k situační prevenci.

Současně by bylo pro další vývoj projektů výhodou zapojení zástupce (zástupců) z oblasti bezpečnosti a prevence kriminality do eventuálních přípravných skupin, které budou zvažovat budoucí provoz připravovaného projektu. Vztah většiny připravovaných projektů k oblasti bezpečnosti (včetně dopravy a dopravní obslužnosti) je bezesporu v zájmu jejich dalšího vývoje.

6. Finanční zabezpečení preventivních aktivit

Město Svitavy vynakládá na oblast prevence kriminality v přepočtu na 10 tis obyvatel jednu z největších finančních částek v ČR. Z výsledku celostátního výzkumu⁸ provedeného u celkového počtu 206 obcí (měst) ČR v roce 2010 vyplývá, že celkem 63,11% dotazovaných měst nemá možnost iniciovat preventivní programy, projekty nebo opatření. U 76 obcí, které odpověděly, že možnost iniciace mají, se ukázalo, že 26 z nich nedisponuje žádnými finančními prostředky. Z 206 obcí tak zůstává pouze 50, které mají možnost iniciovat tyto aktivity a disponují současně finančními prostředky.

Pokud se však podrobněji soustředíme na jejich výši, je zřejmé, že pouze část z těchto měst má prostředky k dispozici v takové míře, aby reálně zajistila iniciaci nebo realizaci nějakých projektů, a to i v případech, kdy jsou dotovány ze strany jiných donátorů. Ze shora uvedeného vyhodnocení a následných výpočtů je zřejmé, že průměrná částka pro jedno z 50 měst, které prostředky k dispozici mají, je v přepočtu na 10 tisíc obyvatel výše 52.533 Kč. Nejvyšší uvedená částka, která v přepočtu na 10 tisíc obyvatel činí 494.444 Kč, odpovídá finančním prostředkům města Svitavy vloženým do programu prevence kriminality v přepočtu na 10 tis obyvatel v roce 2009.

V posledních pěti letech přesahují průměrně vynaložené prostředky v kapitole prevence kriminality každoročně částku 1 mil. Kč. Společně s finančními prostředky na prevenci závislostí pak finanční prostředky dosahují cca 1,2 mil. Kč. Část finančních prostředků je součástí i dalších kapitol rozpočtu města Svitavy. Příkladem je grantový program v oblasti prevence kriminality pro školy a školská zařízení, v němž je na drobné projekty škol každoročně vynakládána částka cca 120 tis. Kč. Z hlediska budoucnosti jsou výdaje na prevenci v míře obdobné z uplynulých let součástí střednědobého výhledu města. Existuje tedy reálný předpoklad, že velká část městem plánovaných preventivních aktivit, jež jsou součástí této strategie, bude naplněna. Celkové splnění je však také závislé na úspěchu města v dotačních řízeních donátorů a dílem rovněž v úspěchu dotačních řízení partnerských subjektů, jež se podílejí na realizaci řady dílčích projektů nebo programů zejména v oblasti sociální prevence. Žádosti o nejrůznější granty v oblasti prevence kriminality a prevence závislostí se město Svitavy uchází velmi úspěšně již od roku 1999. Za tuto dobu přesáhly získané dotační prostředky částku přesahující 20 mil. Kč. Město Svitavy se aktivně účastní přípravy a realizace projektů řady partnerů. Jeho pomoc spočívá v metodické pomoci, pomoci při zpracování žádosti, formou nejrůznějších prohlášení, podílu na krytí některých nákladů a aktivní účasti na realizaci řady projektů.

7. Kontrola a vyhodnocování

Nedílnou součástí práce „bezpečnostních složek“ i KPPK je pravidelné vyhodnocování bezpečnostních opatření. Samostatnou kapitolu tvoří vyhodnocování preventivních programů nebo projektů. V praxi je prováděno v několika rovinách. V zásadě jej lze rozdělit na:

7.1. Věcná kontrola

Věcná kontrola je součástí každodenní práce vedoucích pracovníků zainteresovaných subjektů. Každoročně se za danou oblast připraví zpráva pro zastupitele města, včetně vyhodnocení spolupráce zainteresovaných složek (PČR, MP, hasiči). Tyto podklady mohou sloužit k dalšímu definování úkolů, spolupráce, finančních toků apod. Hodnocení se dotýká kvalitativních i kvantitních ukazatelů (počet vyřešených nebo předaných veřejnoprávních deliktů, struktura pachatelů, lokalizace, objasněnost apod.).

⁸ STÜNDL, Erich. *Systém včasné intervence a metody sociálně-výchovného působení*. Olomouc: UP v Olomouci, 2009. 137 s. Rigorózní práce.

Specifickou část tvoří hodnocení preventivních programů a projektů. V této souvislosti město Svitavy využívá (především v souvislosti s realizací projektů) systém hodnocení prováděný prostřednictvím metody popsané v materiálu *Beccariovy normy k zajištění kvality projektů na prevenci proti kriminalitě*⁹. Samostatně je vyhodnocováno dosažení projektových cílů a na jejich základě tzv. preventivních cílů.

Věcná kontrola je součástí hodnocení každého programu (probíhá zpravidla na závěr realizačního období 4 až 5 let). Týká se dosažení tzv. preventivních cílů kvantitativních ukazatelů (počty podpořených projektů, finanční náklady, apod.) kvalitativních ukazatelů (snížení páchaných skutků, zvýšení pocitu bezpečí, dosažení požadovaného počtu osob v cílové skupině, zobecněné přínosy a nedostatky jednotlivých projektů, celková efektivita programu apod.). Příkladem hodnocení konkrétního programu jsou webové stránky v oblasti prevence v roce 2006 – 2011.

V rámci projektů je hodnocení prováděno zpravidla po roce a týká se hodnocení preventivních i projektových cílů, záměrů i jednotlivých přijatých opatření tak, jak je předepsáno jednotlivými poskytovateli dotací nebo stanoveno přímo KPPK v případech, kdy se jedná o projekty financované z prostředků města Svitavy. Konkrétní přijatá opatření v rámci projektů jsou hodnocena obvykle na jednání KPPK a jejich vyhodnocení je součástí zápisu komise. Dílčí opatření mezi jednotlivými zapojenými subjekty jsou hodnocena bezprostředně po jejich realizaci.

7.2. Finanční kontrola

Finanční kontrola je prováděna několikastupňově v rámci usnesení orgánů města, zvyklostí a směrnic MěÚ Svitavy.

Finanční kontrola, která se týká realizovaných programů a projektů je po jejich ukončení, je prováděna jednotlivými poskytovateli dotací podle předem stanovených podmínek. Například u MV ČR jsou součástí hodnocení investiční i neinvestiční projekty. Hodnocení podléhá závěrečnému schválení Odboru programového financování MV ČR a je potvrzováno ke každému projektu samostatně příslušným formulářem. I v tomto případě však existuje možnost kontroly ze strany příslušného finančního úřadu.

8. Závěr

Na přípravě strategie spolupracovali zástupci celé řady subjektů. Existuje reálná šance, že splněním shora uvedených úkolů a realizací převážné části preventivních projektů dojde ke zvýšení bezpečí a bezpečnosti, a tím i celkové kvality života svitavských občanů.

Přes tento cíl zůstává faktem, že bezpečnost a bezpečí je pojmem relativním, který každý chápe ze svého úhlu pohledu.

Realizace Strategie v oblasti bezpečnosti závisí především na vůli představitelů města (státu), ochotě všech spolupracovat v komunitě, mít provázanou legislativu, úspěšně využívat personálního a technického potenciálu všech subjektů včetně privátního a pokoušet se o vícedrožové financování, především jednotlivých aktivit vyplývajících z přijaté Strategie.

Na dlouhodobý stav kriminality má vliv široké spektrum okolností v komunitě i společnosti (rodina, vzdělanost, sociální politika, zaměstnanost, principy práce s mládeží aj.).

Koordinovaný postup zainteresovaných subjektů plynoucí ze Strategie v konečné fázi přinese úsporu personální, technickou i finanční a přispěje v konečné podobě k naplnění hesla **„prevence se musí vyplatit“**.

Poznámka: V rámci tzv. Rozvojového plánu města Svitavy bude využita pouze vybraná část výše uvedené strategie materiálu. Důvodem je rozsah materiálu a společná struktura jednotlivých částí směřovaná k celkové srozumitelnosti rozvojového plánu.

⁹ Landespräventionsrat Niedersachsen (Dolnosaská zemská rada pro prevenci) a Niedersächsisches Justizministerium (Dolnosaské ministerstvo spravedlnosti)

